

Subvenționări ale energiei electrice și energia regenerabilă

Intervențiile financiare ale statului în sectorul energetic sunt un fenomen obișnuit de mulți ani. Guvernele subvenționează sectorul energetic pentru sporirea siguranței în alimentare, reducerea gradului de poluare al aerului și a emisiilor de gaze cu efect de seră, îmbunătățirea competitivității, asigurarea beneficiilor sociale și protejarea locurilor de muncă.

Totuși există divergențe în ceea ce privește eficacitatea acestor subvenții. În plus prioritățile politice și posibilitățile tehnologice se schimbă de-a lungul timpului. Astfel subvențiile existente ar trebui evaluate pentru a determina dacă ele satisfac necesitățile societății în ansamblu. Această estimare a actualelor subvenții în cele 15 state membre ale UE (UE-15), cu un accent special pe energia regenerabilă, reprezintă o contribuție la această evaluare.

Ce sunt subvențiile în sectorul energetic?

Nu există o definiție a subvențiilor din sectorul energetic sau un mecanism de raportare armonizat. În vederea prezentării unui cadru cât mai complet, Agenția Europeană de Mediu (AEM) a verificat o gamă largă de mecanisme de suport direct și indirect (AEM, 2004). Subvențiile bugetare sunt transferuri bancare care apar în conturile naționale ca și cheltuieli guvernamentale, ca de exemplu: transferurile de bani către producătorii de energie, consumatori și organismele aferente, și împrumuturile cu dobânzi scăzute sau cu rate reduse susținute de către guvern. Exemple de subvenții care nu provin de la buget sunt: scutirea de la plata taxelor, rabaturi, acces la piața preferențială, mecanisme regulatorii de asistență și acces preferențial la resursele naturale.

Tabelul 1. Estimări ale subvențiilor totale în sectorul energetic în anul 2001, UE-15, miliarde Euro

	Com- bustibil solid	Produse petroliere și gaz	Energie nucleară	Energie regenera- bilă	Total
Din buget	> 6,4	> 0,2	> 1,0	> 0,6	> 8,2
Din alte surse	> 6,6	> 8,5	> 1,2	> 4,7	> 21,0
Total	> 13,0	> 8,7	> 2,2	> 5,3	> 29,2

Notă: Subvențiile în sectorul energetic sunt alocate combustibililor în baza producerii energiei furnizate. Se exclud costurile externe.

Sursa: AEM.

Estimări ale subvențiilor în sectorul energetic în UE-15

Datele provin dintr-o gamă largă de surse. Studiul a fost limitat la UE-15 din cauza datelor disponibile.

Totalul subvențiilor (excluzând costurile externe) sunt estimate la 29 miliarde Euro pe an (Tabelul 1.). În timp ce cea mai mare cotă asubvențiilor a fost alocată combustibililor solizi, sectorul de energie regenerabilă a primit un suport semnificativ mai mare pe unitatea de energie produsă față de alți combustibili. Astfel guvernele par să admită că energia regenerabilă este o industrie mai puțin matură cu o mai mare nevoie de suport tehnologic și de piață în vederea atingerii unei dezvoltări comerciale depline.

Combustibili solizi. Importante subvenții de la buget se extind asupra industriei carbonifere în Germania (de peste 4 miliarde Euro) și în Spania (peste 1 miliard Euro). Subvențiile care nu provin de la buget sunt semnificativ ridicate în Germania (cca. 3,5 miliarde Euro).

Produse petroliere și gaze naturale. Produsele petroliere sunt slab subvenționate. Subvenția pentru gazele naturale, în special din surse care nu provin de la buget, este semnificativă în Olanda (0,9–2,4 miliarde Euro), Marea Britanie (cca. 1,4 miliarde Euro) și în Italia (cca. 0,9 miliarde Euro).

Energia nucleară. Subvenția care nu provine din buget pentru energia nucleară provine din donațiile pentru C&D (cercetare și dezvoltare) suportate de către statele membre (în special Franța, Germania și Italia) și de către Comunitatea Europeană. Cifrele nu includ costurile pentru plata integrală a asigurării de răspundere în teegală de risc.

Energia regenerabilă. Subvenția pentru energia regenerabilă este acum bine stabilită în UE-15. Fiecare stat membru are un sistem de subvenționare format din preturi preferențiale, obligații sau oferte competitive, asociate cu o gamă de subvenții fixe și mecanisme fiscale (Tabelul 2). În 2001 totalul subvențiilor a fost cel mai ridicat în Germania și Italia, unde a fost de peste 1 miliard Euro, mai ales sub formă de subvenții pentru prețul energiei electrice.

Electricitate. Olanda (mai mult de 1,5 miliarde Euro), Marea Britanie (cca. 1,5 miliarde Euro) și Germania (cca. 1,8 miliarde Euro) au acordat subvenții masive nebugetare pentru consumul de energie.

Subvențiile și energia regenerabilă

Situația actuală este caracterizată prin liberalizarea pieței energetice și privatizare, conducând la prețuri mai scăzute ale energiei decât în caz contrar, la o mai mare flexibilitate a prețurilor și la un risc comercial sporit în legătură cu investirea în capacități noi. Planificatorii sectorului energetic și-au exprimat îngrijorarea în legătură cu nivelurile actuale reduse la investițiile în capacități noi provenind din sectorul privat, luând în considerare mai ales creșterea consumului de energie preconizat pentru următorii 30 de ani. Orice întârziere în ceea ce privește scoaterea din uz a centralelor vechi de furnizare a energiei electrice bazate pe combustibil fosil va face mai dificilă reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în conformitate cu reglementările internaționale.

Energiile regenerabile pot avea un rol semnificativ în reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, asigurarea aprovizionării cu energie și reducerea fluctuației prețurilor. Aceste beneficii se reflectă în obiectivele politice, cum ar fi tinta orientativă a UE pentru energia regenerabilă pentru 2010. Totuși aceste obiective nu vor fi realizate la nivelurile prezente de suport politic și financiar.

Referințe:

AEM (2004): *Energy subsidies in the European Union, a brief overview* (Subvențiile în sectorul energetic în Uniunea Europeană, scurt rezumat), Raport tehnic AEM 1/2004.
Stenzel, T., Foxon, T. și Gross, R. (2003): *Review of renewable energy development in Europe and the US* (Recenzie despre dezvoltarea energiei regenerabile în Europa și Statele Unite). A report for the DTI Renewables Innovation Review (Raport pentru DTI recenzie despre inovațiile în sectorul energiei regenerabile, Departamentul pentru comerț și industrie), octombrie 2003, ICCEPT.

Tabelul 2. Politici de subvenționare pentru tehnologiile energiei regenerabile în UE-15

Țara	Subvenții fixe	Prețuri subvenționate	Certificate/ obligații	Oferte competitive	Mecanisme fiscale
Austria	X	X	H		X
Belgia	X	X	X		X
Danemarca	H	X			X
Finlanda	X				X
Franța	X	X		X	X
Germania	X	X			X
Grecia	X	X			X
Irlanda	X			X	X
Italia	X	H	X		X
Luxemburg	X	X			
Olanda	X	X	X		X
Portugalia	X	X			X
Spania	X	X			X
Suedia	X		X		X
Regatul Unit	X		X	H	X

Notă: X = Mecanism actualmente prezent, H = Strategie tradițională, actualmente schimbată.

Sursa: Adaptat de la Stenzel, Foxon și Gross (2003).

Rezumatul AEM sunt concise, sunt introduceri ușor accesibile despre teme actuale de mediu bazate pe cele mai recente informații disponibile. Rezumatul sunt disponibile pe website-ul AEM: www.eea.eu.int

